

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣ

ಡಾ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಡಿ.ಎಸ್.*

*ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿ.ಎಸ್.ಬೆಳ್ಳಿಹಾಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುನಗುಂದ.

ಸಾರಾಂಶ (Abstract)

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಬರಾಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಲೇಖನ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕವಿತೆಗಳು, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ, ಮೀಮಾಂಸೆ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಧಿಯ ಒಳಗೆ ಆದುದು ಬಹಳ; ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಶತಮಾನದ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ಮೌಲ್ಯ, ಆಶೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಂಬದ ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪದ ಅಥವಾ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕಾರಿ ಅಂಶ.

ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿದ ದಿಗ್ವಿಮಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ನಡುವಣ ಸಹಬಾಳ್ವೆಗೆ ತೀವ್ರತರ ಆಘಾತ ಒದಗಿದ್ದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿತು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯೆಂದರೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮುಂದುವರಿದ ಸಮಾಜ ಇಲ್ಲವೆ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ವರ್ಣವರ್ಗಗಳ, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ, ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವ

Please cite this article as: ಡಾ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ.ಡಿ.ಎಸ್. (2022). ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣ (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂತರಸಂತೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ) ಮಲ್ಲಿಡಿಸಿಪ್ಪಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 3(4). ಪು.ಸಂ 6-15.

ಕ್ರೌರ್ಯ, ಶೋಷಣೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲಾತ್ಕಾರ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಅಕ್ರಮಣ ಎರಡು ಬಗೆಯದು. ಒಂದು ಭೌತಿಕ, ಎರಡು ಮಾನಸಿಕ ಗಾಂಧೀಜಿಯು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಕ್ರಮಣವನ್ನು ಅಹಿಂಸೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಿಂತಕರು ವಸಾಹತು ಸಂದರ್ಭದ ಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಾವ್ಯ, ಕವಿತೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡಿದರು. ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಕ್ರಮಣದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸಂವೇದನೆಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ನೆಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತೆ ತಿದ್ದಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಾಶ, ಕೈಗಾರಿಕಾಕಾರಣದಿಂದಂಟಾದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ, ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಣ, ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾದ ಬಿರುಕುಗಳು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರತಿರೋಧವೆಂದುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಕುವೆಂಪು, ದ.ರಾ.ಬೆಂದ್ರೆ ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ, ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ, ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ, ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್.

ಅಹಮದ್ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಇಂದು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ದ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ 'ಮತ್ತೆ ಶ್ರಾವಣ ಬಂತು'. ಜೀವಲಹರಿ, ಸಖೀಗೀತದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸುಂದರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಗಮನದಿಂದಂಟಾದ ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಅನಿಕೇತನ', 'ಪ್ರೇಮಕಾಶ್ಮೀರ', 'ಕಲಾಸುಂದರಿ' ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸಾಹತು ಶಾಹಿಯ ಸಂದರ್ಭದ ಜೀವನದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಾರೆ.

ಕವಿಯ ಭಾವನಿರೂಪಣೆ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿ ನಿಂತಾಗ ಕಾವ್ಯ ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೇ ಹೀಗೆ. ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ ಆದರೂ ಅದಕ್ಕತೀತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ನಿಲ್ಲುವ ಚಿತ್ರವೆ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಉಪಮೆ ರೂಪಕಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಕವಿಯ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅವು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೇ ಕಂಡರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಸರಳವಾಗಿರಬಹುದು, ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿರಲೂಬಹುದು. ಪ್ರತೀಕ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಅನೇಕ ಪದರುಗಳ ಅರ್ಥಕೋಶವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಭಾಷೆಯ ಈ ಪ್ರತೀಕಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಇಂದಿನ ಕವಿ ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಗೆಯ ರೂಪಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ

ಕಾವ್ಯಾಂಶವೂ ಸೇರಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅನುಭವದ ಬದಲಾದ ರೂಪಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಬದಲಾದ ಜೀವನವನ್ನೂ ಆದರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಕ ಪ್ರತೀಕಗಳು ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಜೀವತಳೆದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

‘ಎಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮರ’ದ ದಿಗಂಬರಾಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ವಿನಾಯಕರು ಸೌಂದರ್ಯದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೋಳುತನ, ನೀರಸತೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಡ್ಡೆಯಿಂದ ತಾ ಕಡ್ಡಿಯವರೆಗೆ
ನೂರಾಕೃತಿ ಕೂಡಿ
ಯುಕ್ತೇಡನ ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಲೆಯೇ
ಮೂರ್ತಿಸಿದೊಲು ಮಾಡಿ
ತ್ರಿಕೋನ, ತ್ರಿಜ್ಯ, ಚೌಕೋನ
ವ್ಯಾಸ, ವೃತ್ತ, ಕರ್ಣ,
ಒಡಮೂಡಿರಲಿವು ಏತಕೆ ವರ್ಣ?
ಏತಕೆ ಆ ಪರ್ಣ?

ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂದಿನ ಕವಿಗಳು ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಜಟಿಲತೆಗೆ ಯಂತ್ರ ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನವನ್ನೂ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನೂ ಅರ್ಥೈಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ ಲೋಕದ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದರ ಕಾರಣ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನೂ ಅಡಿಗರು ಒಂದೆಡೆ ಬಿಚ್ಚಿದ ಗಡಿಯಾರದ ಸಂಕೇತದಿಂದ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಈ ಲೋಕ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ: ಗಡಿಯಾರ
ಬಿಚ್ಚಿ ಯಂತ್ರೋಪ ಯಂತ್ರಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ
ಚೆಲ್ಲಿ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತ ರಿಪೇರಿಯವನಂತೆ
ಯಾವ ತಿರುಗಣೆ ಮೊಳೆಯನೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಿ? ಮತ್ತೆ ಈ
ಸುರುಳಿತಂತಿನೆಲ್ಲಿ ತುರುಕಲಿ?
ಗಡಿಯಾರವಿದೆ, ಯಂತ್ರವಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ
ಸಾವಯವ ಶಿಲ್ಪದ ಸಮಗ್ರೀಕರಣ ಬಲ

ಇಂದು ಸಮಾಜದ ನೋವು ನಿರಾಶೆಗಳ, ಗಡಿಬಿಡಿ ಗದ್ದಲಗಳ ತುಮುಲದಿಂದ ವಿಹ್ವಲಗೊಂಡ ಮಾನವನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ರಭಸ, ಕರ್ಕಶತೆ, ಜಟಿಲತೆ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ವಸಾಹತುಕರಣದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಕಣವಿಯವರ ‘ದ್ವಂದ್ವ’ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಯೊಳಗೇ ಏಕೆ ಸುರುವಾಯ್ತೊ
ಹಾಳದ ಕಾರಖಾನೆ!
ನೂರು ಯಂತ್ರದ ಗಾಲಿ ಚೀತ್ಕರಿಸಿ
ಓಡುತಿವೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ,
ಹಗಲಿರುಳು ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೆ ಕಷ್ಟ ಹೊಗೆಯುಗುಳಿ
ಅಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಆಕಾಶದ ನಕಾಶವನ್ನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದಿನ ಜೀವನದ ಜಡತೆಗೆ, ವೃಥಾ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವಾತಾವರಣವನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸತ್ವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರೋಪದೇಶ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೀರಿಲ್ಲದ ನಲ್ಲಿಯ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿ ಅಣಕವಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬರಿಗೊಡಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತಿದೆ
ನೀರಿಲ್ಲದ ನಲ್ಲಿ
ಮಟಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ - - - - -
ದೂರದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ
ಉಸಿರೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಲಾರಿ
ಬಾಂದಳದ ವಿಮಾನ
ಅದೆಷ್ಟು ನಿಧಾನ?

ದಾರವಿಲ್ಲದ ಸೂಜಿ ನಾಟಿದೆ ನೀಲಿ ಬಟ್ಟೆಯಲಿ ಇಂದು ವಸಾಹತುಕರಣದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವಾಗಲೂ ಇಂದಿನ ಕವಿಯ ರೀತಿ ಹೊಸತಾಗಿದೆ.

ಮಾ ನಿಷಾದ ಎಂದ ಕಾಲ
ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಕೊಂದ ಕಾಲ
ಹಳೆಯದಾಯಿತಿಂದೆಗೆ
ಬಾಣವಿಲ್ಲ ಬೇಟೆಯಿಲ್ಲ
ಸ್ಟೈನ್‌ಗನ್ ಬಂತು ಕೈಗೆ!
ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿಗಿಂತ ಸುಲಭ
ನರನ ಪ್ರಾಣಹರಣ
ಕುಟಲ ಕಪಟಗಳಿಗೆ !
ಯಾರು ಬೇಡವೆಂದರೇನು
ಮೊದಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಂತೆ

ಬೆರಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲು
ಗುಂಡು ನೇರ ಸಿಡಿಯಲು
ಎಲ್ಲ ಮುಗಿಯಲೊಂದೆ ಕ್ಷಣ
ಸಿಲಕೆ ರಕ್ತತರ್ಪಣ!

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ, ಸರ್ವ ಸಮಾನತಾ ಮನೋಭಾವ ಕವಿ ಹೃದಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವ, ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಮೇಲಾಟದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಕವಿ ವಿಷಣ್ಣ ಭಾವದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಯ ಕಣ್ಣೆರು' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಣ್ಣ ಭಾವನೆ ಪರಿಣಾಮ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನಾಧಾರವಾಗಿ ಬೇಟೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದ. ತನ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದ ಆದರೆ ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗೆ ಸ್ಪೆನ್‌ಗನ್ ಬಂದಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ, ಅಮಾಯಕ, ಮುಗ್ಧ ಜನರು ಮಾರಣ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯು ಧರ್ಮ-ಮತಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತುಕೊಂಡು, ಮತ-ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾದ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಇಂದು ಬರ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಇದರ ಆರ್ಭಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಜೀವನ ಸಾಮರಸ್ಯ ಕಮರಿ ಹೋಗಿರುವ ದುರಂತವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಷತೆ ಸುರಿದು ಕೈಯಲ್ಲೇ
ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಸುರಿವರಯ್ಯಾ
ಅರಿಸಿನ ಹಚ್ಚಿದ ಕೈಯಲ್ಲೇ
ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಸುಡುವರಯ್ಯಾ
ವಧು ಮಾಡಿ ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡವರೇ
ಹೆಣಮಾಡಿ ಆಚೆ ಸಾಗಿಸುವರಯ್ಯಾ

ಎಂದು ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಅವರ 'ಬಿಂದಲಿ' ಮಲ್ಲಿಯ ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಣ್ಣತೆಯನ್ನು ಎದೆಗೆ ಇರಿಯುವಂತಿರುವ ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವರು.

ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಸಿದ ಡುಬ್ಲುಟಿಸಿ
ಅವೇಶೇಷಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಕೈ ಸಿಕ್ಕಿತು
ಬಗದಾದ್ ರಸ್ತೆಯಲಿ ಮೊನ್ನೆ
ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಿಪ್ಪೆಯಲಿ
ನಿನ್ನ ಕಾಲು ಕಾಣಿಸಿತು

ಗೋಧ್ರಾ ಕಂಧಾರ ಬೆಂಕಿಯಲಿ
 ಧಗಧಗಿಸಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ
 ನಿನ್ನ ದೇಹ ಆಕ್ರಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು
 ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕೊಳ್ಳದಲಿ
 ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಿನ್ನ ರುಂಡ
 ಅನಾಥವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು
 ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ
 ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರ್‌ಫೆಕ್ಟ್
 ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರು
 ವಿಶ್ಲೇಷಕರು; ಜಾಗತೀಕರಣದಲಿ
 ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರದೆ ಆತನ ಅಸ್ತಿತ್ವ
 ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು
 ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ನೀಡಿದರು

ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಕರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪಿಡುಗುಗಳಾದ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಉದಾರಿಕರಣ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕವಿತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಭಾವನೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿರುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹಾಗೂ ಹಣ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಬಾಂಬ್' ಎಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಡಿಯಲಿ ಅದು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಡಿದ ಸ್ಪೋಟದಲ್ಲಿ ಸಕಲವು ಹಾಳಾಗಿ ಅವಶೇಷಗಳಾದವು. ಈ ಅವಶೇಷಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಬೂದಿಯಾದವನೊಬ್ಬನ ಕೈ ಸಿಕ್ಕಿತು ಇದೇ ರೀತಿ ಬಗದಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯ ತಿಪ್ಪೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಕಾಣಿಸಿತು ಅವನ ದೇಹವು ಮಾತ್ರ ಗೋದ್ರಾ ಕಂದಹಾರದಲ್ಲಿ ಧಗಧಗಿಸಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಒಬ್ಬನ ರುಂಡವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಹೀಗೆ ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜಾಗತೀಕರಣವಾಗಿರದೆ ಮನುಷ್ಯನ ವಿರೂಪದ ಅಸಹ್ಯ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಚಿತ್ರಣವೊಂದನ್ನು ಕವಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ದಿನವೂ ತಾಳುತ್ತಾರೆ ನೂರೆಂಟು ಅವತಾರ
 ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತಾಂತರ,ಪಕ್ಷಾಂತರ
 ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸಂಬಂಧ
 ಮಾನವೀಯ ಅನುಬಂಧ

ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟರು 'ನಾಯಿ' ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಯತ್ತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ನಾಯಿ

ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶತೆಯ ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪಕ್ಷಗಳ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಕವಿ ಗುರುತಿಸುವನು.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ವಿಷವೃತ್ತ
ರೈತರ ಸರಣಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ
ಉದಾರೀಕರಣದ ದೊಂಬರಾಟ
ಹಾಳಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿದ ಕುಲಕಸಬು
ಖಾಸಗೀಕರಣದ ವಿಜೃಂಭಣೆ
ನಿರೋದ್ಯೋಗ ಬಡತನ ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯ
ಆರ್ಯ್.ಟಿ.ಬಿ.ಟಿ. ಅಟ್ಟಹಾಸ
ಪಾತಾಳ ಬಿಲಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲುನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ
ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ
ದಿವಾಳಿ ಸಹಜ ಸಂಬಂಧ
ನವ ವಸಾಹತು ಪೂತನಿಮೋಹ
ಧರಾಶಾಹಿ ಧಾರ್ಮಿಕರ ಕನಸು
ಕೊಳ್ಳಬಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಗಾಲೋಟ
ಲೂಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯರ ನೆಮ್ಮದಿ
ಖಡ್ಗವಾಗಿ ಝಳಪಿಸಿ ಬಡವರ ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರ
ವಾದಕಾವ್ಯಕಹಳೆಯಾಗಿ ಮೊಳಗುವುದೆಂದು?

ಅಶೋಕ ನರೋಡೆ ಅವರು ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು 'ಕಾವ್ಯ' ಕಹಳೆಯಂತೆ ಮೊಳಗಿತೆ ಎಂಬ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಉದಾರೀಕರಣ ದೊಂಬರಾಟ, ಹಾಳಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹಳ್ಳಿ ಕುಲ-ಕಸುಬುಗಳು, ಐಟಿ-ಬಿಟಿಗಳ ಅಟ್ಟಹಾಸ, ಕಾಲ್‌ಸೆಂಟರ್ ಹಾವಳಿ ವಿಶ್ವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ನವಮಾಸ ತುಂಬಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿದೆ
ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿದರು ನನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ
ವಿಚಿತ್ರ ಡೊಂಬರಾಟವನ್ನು ಕಂಡೆ
ಬೆರಗಾಗಿ ಅದೆ ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆ!
ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಮತ್ತರದ ಗಾಳಿ
ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಧೂಳಿ

ಹರಡುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ ಸುವಾಸನೆ
ಅರಿತವರಿಗೆ ಇದುವೇ ದುರ್ವಾಸನೆ||

ರೈತರು ಜೀವನದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಗರ-ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಯಾರೆ ಹೀಗೆ? ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪಿ.ಧ ವಾಲೀಕಾರ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು.

ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಬಂದ್
ನಾಳೆ ಭಾರತ ಬಂದ್
ಪುಂಡ - ಪೋಕರು, ಲೂಟಿಗಾರರಿಗೆ
ಜಯ ತರುವುದೀ ಬಂದ್||
ಬಸ್ಸು, ರೈಲು, ಸ್ಥಗಿತ
ರದ್ದು ಹಾಲು - ತರಕಾರಿ- ಮಾರಾಟ,
ತಣ್ಣೀರ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಬಡವರು, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ
ಬಂದ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ
ಭಯಾನಕ ಲೀಲೆ||

'ಬಂದ್' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅಂಗಡಿ ಅವರ ವಸಾಹತು ಸಂದರ್ಭದ ರಾಜಕೀಯ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ನಿಚಿತನ ಇಂದು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಪುಂಡರು, ಪೋಕರರು ಮತ್ತು ಲೂಟಿಗಾರರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಕಾಣುವರು

ಆಡೋಣ ಬಾ ಗೆಳತಿ ಕುಣಿಯೋಣ ಬಾ
ದೇಶ ವಂಚಕರ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹಿಗಳ
ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಣಿದಾಡೋಣ ಬಾ,
ದೇಶ ನಮ್ಮದು, ನಾಡು ನಮ್ಮದು
ನುಡಿಯು ನಮ್ಮದು, ನಡೆಯು ನಮ್ಮದೆಂದು
ಹಾಡಿ ಕುಣಿದಾಡಿ ಹಾಡೋಣ ಬಾ
ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಧರ್ಮ ಭೇದವ
ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ತೊಲಗಿಸಿರೆಂದು
ನಾಡ ಜನತೆಗೆ ಸಾರೋಣ ಬಾ.

'ಆಡೋಣ ಬಾ ಗೆಳತಿ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಎ.ಆರ್.ನಾಯಕ ಅವರು ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮಧ್ಯ ನೂರಾರು ಜಾತಿ- ಮತಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇಶದ ನಾಡನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಸಾಗೋಣ ಎಂಬ ವಿಶಾಲವಾದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು.

ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು, ಬೆಂದ್ರೆ, ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ, ಬಿ.ಎ.ಸನದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರೈತನನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಶೋಷಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಎಚ್ಚರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ವೇದನೆಯು ಪುರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಢ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಸಂದರ್ಭದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಕಾಮಧೇನು ಸೋಮಾರಿಗಳು, ಸುಖಿಗಳಿಗೆ, ರಸಿಕರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳಿಗೆ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತು ತಮ್ಮಗಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಜನರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಲಾಢ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಶವಾಗುತ್ತಿವೆ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಬಂಧು-ಬಳಗ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳ ಇದರಲ್ಲರ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮನುಷ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುವ ಈ ಜಾಗತೀಕರಣ ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜನರನ್ನು ಅಪಮೌಲ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಚರಿತ್ರೆ, ಭೂಗೋಳ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೀನಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಜಾಗತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜನರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಸಾರಲು ಗ್ರಾಮ-ನಗರಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಫಲವೇ ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ, ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ, ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಕರ್, ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟಿ, ಅಶೋಕ ನರೋಡೆ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ದೇಶೀಯತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶೀಯತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಕಬಳಿಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯುಂಟಾದಾಗ ದೇಶೀಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ರಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೇಶೀವಾದವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಮಾರ್ಗ, ದೇಶಿ-ದೇಶೀಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ, ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮಾರ್ಗ-ದೇಶಿ-ದೇಶೀಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ, ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಮಹಾದೇವ ಕಣವಿ. (2003). ತಾಯಿಬೇಕು, ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ.
- ಆನಂದ ಝಂಜರವಾಡ (ಸಂ), (2000). ಹಿರಿಹೊಳೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹಿರೇಮಠ. ಬಿ.ಕೆ. (2003). ನಿಜದ ನೆಲೆ, ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ, ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯ, ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.
- ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಕರ್. (2003). ಉತ್ಪನ್ನನ, ವಿ.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.
- ಗುಂಡಣ್ಣ ಕಲಬುರ್ಗಿ. (2007). ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳು ಈಕೆ, ಸೌಜನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೂಡಲಗಿ.
- ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ ವೈ.ಕೆ. (ಸಂ). (1998). ವರ್ಣಸಂಚಯ, ಪ್ರಕಾಶನ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹೊಸತು ಪತ್ರಿಕೆ. (2013.).